

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 1/13

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 SĂNĂTATE PUBLICĂ

CATEDRA DE CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină

Proces verbal nr. 1 din 16.09.21

Președinte, dr. hab.șt. med., prof. univ.

Suman Serghei

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I

Proces verbal nr. 1 din 21.09.21

Decanul Facultății dr.hab.șt. med., conf. univ

Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei de Medicină de familie

Proces verbal Nr. 2 din 15.09.2021

Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Ghenadie Curocichin

CURRICULUM

DISCIPLINA Sănătatea familiei

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Ivan Puiu, dr. șt. med., conf. univ.

Virginia Șalaru, dr. șt. med., conf. univ.

Ignat Rodica, asist.univ.

Lora Gîțu, asist. univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 2/14

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Rolul specialiștilor în Sănătate Publică în promovarea și susținerea sănătății familiei este de o importanță indiscutabilă. Familia joacă rolul fundamental în starea de sănătate a membrilor ei printr-o multitudine enormă de factori: începând cu tezaurul genetic transmis, factorii contextuali familiali, stilul de interacțiune dintre membrii familiei, stilul de parentalitate, implicarea ambilor părinți în educația copilului. Modul sănătos de viață al persoanei își are origine în familie. Familia are rolul esențial în socializarea copilului, suportul emoțional al membrilor ei; adversitățile ce pot avea loc în familie (violența domestică, abuzul de substanțe, conflictele perpetuate în familia disfuncțională, etc.) au o influență majoră asupra sănătății familiei. Cunoașterea rolului familiei asupra sănătății membrilor ei, dar și asupra sănătății societății, este o obligație a fiecărui specialist în Sănătate Publică.

Cursul de instruire universitară Sănătate familie la programul de studii de licență Sănătate Publică a fost introdus în cadrul reformei curriculare universitare din septembrie 2020 pentru studenții anului IV, Sănătate publică și este realizată în baza principiilor de formare formare a competențelor profesionale și transversale. Conținutul cursului este structurat pentru a favoriza completarea cunoștințelor studenților despre importanța ecologiei familiei, va contribui la familiarizarea lor cu tipurile de familie, funcțiile familiei, principalii factori de risc pentru familie și cu serviciile centrate pe familie, precum și impactul politicilor de sănătate cu impact asupra sănătății familie.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Programul de studiu are scopul de a pregăti/instrui studentul în subiectele de bază ce țin de familie, diversitatea lor, etapelor ciclului vieții de familie, provocările familiei moderne, în special, corelațiilor familie – sănătate. Prin cunoașterea acestora viitorul specialist în Sănătate Publică, indiferent de specialitatea aleasă, va putea aprecia rolul familiei, dar și Sănătății publice în promovarea și susținerea sănătății familiei. Un alt obiectiv asigură înțelegerea rolului specialistului în Sănătate Publică în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de familie și comunitate.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română, rusă.
- Beneficiari: studenții anului IV, facultatea Medicină, specialitatea Sănătate publică.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.07.O.062		
Denumirea disciplinei	Sănătatea familie		
Responsabil (i) de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ., Ghenadie Curocichin, dr. șt. med., conf. univ., Ivan Puiu		
Anul	IV	Semestrul	VII
Numărul de ore total, inclusiv:			90

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 3/14

Curs	14	Lucrări practice	
Seminare	28	Lucrul individual	48
Stagiu clinic (total ore)			
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	3

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- să înțeleagă esența familiei și interacțiunile dintre familie și starea de sănătate a membrilor ei
- să cunoască influențele de durată a mediului familial asupra stării de sănătate fizică, psihologică, mintală
- să cunoască factorii familiali de influență asupra sănătății, formarea stilului de viață în cadrul familiei
- să listeze factorii pozitivi și negativi de influență asupra sănătății
- să posede cunoștințe despre corelația dintre stilul de parentalitate și stare de sănătate a copilului
- să cunoască influența diferitor aversiuni asupra stării de sănătate a familiei (ex., problemele de sănătate ale părinților, afecțiunea severă (dizabilitatea) a unui membru a familiei, abuzul de substanțe/ alcool a părinților, violența în familie, separare, divorț, conflict cronic)
- să poată deosebi diferite tipuri de familie (tradiționale, non tradiționale, tipuri de familie în funcție de stilul de comunicare intrafamilială) și influința lor asupra sănătății
- să definească influența familiilor monoparentale asupra stării de sănătate
- să înțeleagă abordarea ”ciclul vieții de familie” cu etapele și durata lor
- să numească indicatori de sănătate a familiei - sănătatea copilului, adolescentului, adultului și persoanei în vârstă și alți indicatori de sănătate ai familiei (morbiditate, reziliență, mortalitate)
- să deosebească funcțiile de bază ale familiei, rolul important de socializare a copilului în familie, rolul fraților/surorilor, rudelor asupra stării de sănătate
- să cunoască provocările mai frecvente ale familiei contemporane și rolul lor asupra stării de sănătate
- să numească noțiunile de familie vulnerabilă și rolul factorilor sociali asupra sănătății familiei
- să obțină o viziune dialectică dintre influința familiei asupra sănătății și influența bolilor asupra familiei (influențele psihologice, financiare, habituale; depășirea influențelor negative).

- **la nivel de aplicare:**

- să poată deosebi diferite tipuri de familie după caracteristicile de bază și estima impactul lor asupra stării de sănătate
- să poată întrevedea/percepe indicatorii de sănătate familială în multitudinea tipurilor, modelelor comportamentale familiale, durata etapelor ciclului vieții de familie și alte caracteristici
- să poată estima impactul unor factori majori de aversiune asupra stării de sănătate a membrilor familiei, în special a copilului, noțiunile de familie funcțională, disfuncțională, vulnerabilă, detecta semnele de violență domestică
- să aleagă serviciile centrate pe familie în dependență de necesități și etapa ciclului de viață a familiei.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 4/14

- să poată promova rolul fundamental al familiei în formarea stilului de viață, proceselor de socializare a copilului, de suport multidimensional (în special, psihoemoțional) continuu a membrilor familiei.
- **la nivel de integrare:**
 - să obțină o viziune modernă dialectică de interdependență a diferitor caracteristici ale familiei și stării de sănătate a membrilor ei, evoluției familiei, interdependența generațiilor la diferite etape ale ciclului vieții de familie (ex., ”cuibul gol” – percepția tânărului *versus* percepția adulților, interacțiuni în familia extinsă, etc.).
 - să fie apt să adopte atitudine centrată pe familie.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului IV necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științele fundamentale și disciplinele clinice;
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

Participantul va fi chemat la colaborare în parcurgerea acestui curs, se va pune accentul pe rolul fundamental al lucrului individual și a autoinstruirii.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare/ laborator	Lucru individual
1.	Familia, aspecte evolutiv-istorice ale dezvoltării sistemului familial. Tipuri de familie.	2	4	6
2.	Funcțiile familiei.	2	4	7
3.	Conceptul ”ciclul vieții de familie”.	2	4	7
4.	Caracteristici ale mariajului contemporan. Divorțul – influențe asupra stării de sănătate a familiei.	2	4	7
5.	Boala și familia, familia și boala. Interacțiuni.	2	4	7
6.	Colaborarea cu familia, activitatea în echipa interdisciplinară și transdisciplinară; modelul multidisciplinar.	2	4	7
7.	Indicatori de sănătate a familiei.	2	4	7
Total		14	28	48

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 5/14

Obiective

Unități de conținut

Tema 1. Familia, aspecte evolutiv-istorice ale dezvoltării sistemului familial. Tipuri de familie

- să definească: familia, tipurile ei după diferite criterii, unele elemente în dezvoltarea evolutiv-istorică a familiei, caracteristicile familiei contemporane
- să cunoască: evoluția dezvoltării familiei în funcție de dezvoltarea societății, criteriile caracteristice ale familiei contemporane *versus* cele ”tradiționale/patriarhale”, deosebirea dintre diferite tipuri de familie după stilul de comunicare intrafamilială și influențele asupra sănătății familiei
- să demonstreze: abilități de apreciere a valorilor familiei și rolului ei pentru sănătate
- să aplice: teoria sistemelor familiale
- să integreze: diversitatea familiilor în contextul influențelor lor asupra sănătății familiei și societății

Familia, generalități, definiții. Dezvoltarea familiei – perspective evolutiv-istorice. Promiscuitatea primitivă, căsătoria în grup, familia ”punulua”, poligamia, monogamia. Familia contemporană *versus* familia ”tradițională/patriarhală”, valori, caracteristici, tendințe. Teoria sistemelor familiale. Clasificarea familiilor, familii tradiționale, familii non tradiționale. Tipuri de familie după stilul de comunicare intrafamilial. Abordarea conceptului de familie în aspect intercultural.

Tema 2. Funcțiile familiei

- să definească: funcțiile de bază ale familiei
- să cunoască: ierarhia priorităților diferitor funcții ale familiei în susținerea sănătății
- să demonstreze: creativitate în analiza diferitor funcții ale familiei asupra sănătății membrilor ei
- să aplice: în studii de caz, cunoașterea funcțiilor familiei (funcția de educație, parentalitate, socializare, suport psihoemoțional)
- să integreze: cunoștințele în domeniul funcțiilor familiei în diferite situații (familia disfuncțională, familia monoparentală, separarea părinților)

Funcțiile principale ale familiei. Funcția economică, de socializare, de solidaritate, funcția sexual-reproductivă. Funcțiile familie în societate: angajamentul emoțional, social și economic dintre soți; îngrijirea copiilor, vârstnicilor și a rudelor cu deficiențe; educarea și socializarea copiilor și a părinților; protecția membrilor familiei; realizarea necesităților individuale de bază, ale fiecărui membru al familiei. Impactul familiei contemporane asupra funcțiilor familiei.

Tema 3. Conceptul ”ciclul vieții de familie”

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 6/14

Obiective

- să definească: ciclul vieții de familie și etapele principale ale acestuia
- să cunoască: esența abordării ”ciclul vieții de familie”, caracteristicile principale ale diferitor etape
- să demonstreze: cunoștințe în evaluarea evenimentelor planificate și celor neplanificate în diferite perioade ale ciclului vieții de familie și impactul eventual al acestora
- să aplice: în studii de caz, percepția membrilor familie din diferite generații (copii, părinți, buni) diferitor etape a ciclului vieții de familie, impactului asupra stării de sănătate
- să integreze: cunoștințele teoretice în evaluarea diferitor etape ale ciclului vieții de familie

Unități de conținut

Definiția ciclului vieții de familie. Etapele ciclului vieții de familie. Evenimente planificate și evenimente neplanificate în ciclul vieții de familie, impactul lor asupra sănătății familiei. Caracteristica ciclurilor mari ale vieții de familie. Etapa de creștere și dezvoltare, etapa de adult și subetapele ei. Perioada de ”contractie familială ” și ”cuibului gol”. Etapa vârstelor în regresie, perioadele bătrâneții.

Tema 4. Caracteristici ale mariajului contemporan. Divorțul – influențe asupra stării de sănătate a familiei

- să definească: caracteristicile de bază ale familiei contemporane și provocările frecvente, impactul divorțului și unor stări de adversitate asupra sănătății familiei
- să cunoască: influențele de bază ale divorțului, abuzului de substanțe, violenței domestice și altor stări de adversitate asupra sănătății familie
- să demonstreze: abilități de evaluare creativă în explicarea unor caracteristici și factori de aversiune (ex., divorțul – fenomen negativ, divorțul – soluție pozitivă; violența domestică – cauzele perpetuării, psihologia victimei și a agresorului, etc.)
- să aplice: cunoștințele în studii de caz: cum putem reduce rata divorțurilor, cum putem reduce incidența și severitatea violenței domestice, cum reducem impactul negativ asupra copilului și altor membri ai familiei în cazul familiei disfuncționale; dacă există alternativă sistemului familial
- să integreze: dialectic caracteristicile pozitive și cele mai puțin pozitive ale familiei contemporane

Mariajul contemporan, caracteristici. Divorțul, influențe asupra copilului. Unele stări adverse în familie și influența lor asupra stării de sănătate a familiei: abuzul de alcool, abuzul de substanțe, violența domestică

Tema 5. Boala și familia, familia și boala. Interacțiuni

- să definească: factorii de influență a bolii asupra familiei și a familiei în susținerea,

Factorii de influență a bolii unui membru a familiei asupra familiei. Impactul financiar, habitual, psihologic, structural

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 7/14

Obiective

- fortificarea sănătății membrilor familie
- să cunoască: caracteristicile de bază a factorilor de influență a bolii și, invers, a familiei asupra sănătății
 - să demonstreze: în studii de caz abilități de evaluare a factorilor sociali, culturali, tradiționali în cadrul influențelor asupra stării de sănătate și a factorilor de influență a bolii – impactului habitual, psihologic, structural
 - să aplice: cunoștințele teoretice în evaluarea practică a factorilor de impact negativ a bolii și etapelor psihologice de depășire a acestora (în cadrul depășirii factorilor de stres cronic)
 - să integreze: în mod creativ cunoașterea dialecticii de interacțiune familie-boală, boală-familie.

Unități de conținut

Mecanisme de reducere a impactului bolii asupra familiei: comunicarea, coeziunea familială, adaptarea. Impactul familiei asupra bolii, rolul medicului de familie. Factorul social, cultural, tradițional. Etape de depășire a stresului cronic.

Tema 6. Colaborarea cu familia, activitatea în echipa interdisciplinară și transdisciplinară; modelul multidisciplinar

- să definească: tipurile de echipă și criteriile de clasificare ale acestora
- să cunoască: echipele în care familia are un rol hotărâtor și evoluția de la modele centrate pe expert – la modele centrate pe familie, activitatea în echipa multidisciplinară a medicului de familie
- să demonstreze: cunoștințe în aprecierea rolului și interacțiunii serviciilor centrate pe familie și serviciilor centrate pe pacient, servicii centrate pe soluționarea problemelor (ex., excludere/completare)
- să aplice: cunoștințele, în studii de caz, în exemplificarea modelului de colaborare cu familia și în modelul de fortificare reciprocă (familie-experti)
- să integreze: diferite modele de echipe în practica diferitor specialiști (medic de familie, specialiști ”înguști”, serviciul de intervenție timpurie, suportul persoanele cu dizabilități, afecțiuni cronice grave)

Tipuri de echipă, criterii de clasificare. Caracteristicile echipelor multi-, inter-, transdisciplinare. Modelul de consolidare colectivă. Evoluția modelelor: de la modelul centrat pe specialist – la modelul centrat pe familie. Servicii centrate pe familie, caracteristica modelului, interacțiuni (servicii de soluționare a problemelor, servicii centrate pe pacient). Rolul specialistului în sănătate publică.

Tema 7. Indicatori de sănătate a familiei.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 8/14

Obiective

- să definească: abordările principale în evaluarea indicilor de sănătate și principalii indici de sănătate a familiei
- să cunoască: impactul familiei asupra sănătății, a diferitor etape din ciclul vieții de familie, influența altor factori și indicatori de sănătate: vârsta mariajului, nașterii primului copil, întârzierea mariajului, nașterea în afara căsătoriei, cauze, impact etc.
- să demonstreze: cunoștințe și abilități de estimare a sănătății familiei prin utilizarea diferitor indicatori
- să aplice: în studii de caz, diferiți indicatori în evaluarea stării de sănătate
- să integreze: diferite abordări și diferiți indicatori în evaluarea sănătății familiei

Unități de conținut

Abordări și metode în evaluare a stării de sănătate a familiei; indici de sănătate a familiei. Durata etapelor ciclului vieții de familie ca indicatori a stării de sănătate. Vârsta primei căsătorii și primei nașteri; copii născuți în afara căsătoriei, mame adolescente, impact asupra stării de sănătate. Amânarea căsătoriei, influențe asupra sănătății copilului. Indicii și ratele de morbiditate și mortalitate, influențele familiei (sau lipsei ei). Politicile în sănătate și influența lor asupra stării de sănătate a familie.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- **CP1. Cunoașterea științelor ce stau la baza structurii și funcțiilor organismului uman în diverse stări.** Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- **CP2. Evaluarea sănătății populației și a determinantelor ei.** Descrierea factorilor de risc din mediu (*factorii fizici, chimici, radiologici și biologici*) sociali, economici, politici și modul de transmitere a maladiilor infecțioase și cronice, acțiunea asupra individului și populației. Enumeră cauzele principale a morbidității și mortalității în rândul populației locale, regionale și globale;
- **CP3. Organizarea și realizarea promovării sănătății, protecției sănătății și prevenirii bolilor.** Organizează, implementează instruirii igienice, promovează modulul sănătos de viață și monitorizează măsuri de prevenție în controlul bolilor netransmisibile. Monitorizează statul nutrițional și consumul de produse din instituțiile de copii și adolescenți, sănătatea mediului și factorilor de risc din mediul ambiant; Efectuează supravegherea sanitară preventivă în domeniul sănătății mediului și sănătatea ocupațională, factorii de risc de la locul de muncă;
- **CP4. Cunoașterea și implementarea politicilor de sănătate, economiei și managementului în sănătate publică.** Recunoaște impactul politicilor, legilor aplicate în sănătatea populației. Cunoaște structura organizațională a sistemului de sănătate, finanțarea. Detectează și evaluează condițiile sociale, economice și politice, care influențează și afectează viața și dezvoltarea unui organism sau a unei populații. Determină factorii economici care ar putea duce la modificări în sănătatea populației. Evaluează structura populației, indicii morbidității și mortalității.
- **CP5. Abordarea de tip integrat a conținutului învățării.** Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Asigură întreținerea nivelului înalt de competențe profesionale pe parcursul întregii perioade de activitate.

✓ Competențe transversale (CT)

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 9/14

- **CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.** Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare; luarea deciziilor prin promovarea raționamentului logic, aplicabilității practice, evaluării și autoevaluării;
- **CT2. Comunicare eficientă și abilități digitale.** Utilizarea eficientă a resurselor informaționale și de comunicare, interacțiune lingvistică profesională într-o gamă completă de contexte societale și culturale; identificarea rolurilor și responsabilităților în echipa pluridisciplinară; aplicarea tehnicilor de relaționare și muncă eficientă în echipă și în relație cu colegii;
- **CT3. Respectarea normelor de etică și deontologie.** Abilitatea de a susține și promova un mediu de activitate oportun, indiferent de rasă, sex, cultură, vârstă, etc., de a activa cu entuziasm cu toți angajații și beneficiarii de la toate nivelurile, de a valorifica contribuțiile persoanelor din medii diferite, precum și de a manifesta respectul pentru opiniile și ideile celorlalți;
- **CT4. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială.** Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor și timpilor de muncă, termenilor de îndeplinire și riscurilor aferente; asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile desfășurate.

✓ Finalități de studiu

- Să cunoască caracteristicile de bază ale familiei și influențele lor asupra stării de sănătate a familiei
- Să numească tipurile de familie și funcțiile ei
- Să cunoască stările adverse de influență asupra sănătății, ciclul vieții de familie, interacțiunile dintre familie și boală, boală și familie, colaborarea cu familia, servicii centrate pe familie
- Să înțeleagă esența familiei și interacțiunile dintre familie și starea de sănătate a membrilor ei
- Să cunoască influențele de durată a mediului familial asupra stării de sănătate fizică, psihologică, mintală și socială
- Să cunoască factorii familiali de influență asupra sănătății, formarea stilului de viață în cadrul familiei
- Să identifice factorii pozitivi și negativi de influență asupra sănătății
- Să posede cunoștințe despre corelația dintre stilul de parentalitate și stare de sănătate a copilului
- să cunoască influența diferitor aversiuni asupra stării de sănătate a familiei (ex., problemele de sănătate ale părinților, afecțiunea severă (dizabilitatea) a unui membru a familiei, abuzul de substanțe/ alcool a părinților, violența în familie, separare, divorț, conflict cronic)
- Să deosebească diferite tipuri de familie (tradiționale, non tradiționale, tipuri de familie în funcție de stilul de comunicare intrafamilială) și influința lor asupra sănătății
- Să caracterizeze familia contemporană
- Să definească influența familiilor monoparentale asupra stării de sănătate
- Să înțeleagă abordarea "ciclul vieții de familie" cu etapele și durata lor
- Să numească indicatori de sănătate a familiei - sănătatea copilului, adolescentului, adultului și persoanei în vârstă și alți indicatori de sănătate ai familiei (morbiditate, reziliență, mortalitate)
- Să deosebească funcțiile de bază ale familiei, rolul important de socializare a copilului în familie, rolul fraților/surorilor, rudelor asupra stării de sănătate
- Să cunoască provocările mai frecvente ale familiei contemporane și rolul lor asupra stării de sănătate
- Să numească noțiunile de familie vulnerabilă și rolul factorilor sociali asupra sănătății familiei
- Să obțină o viziune dialectică dintre influința familiei asupra sănătății și influența bolilor asupra familiei (influențele psihologice, financiare, habituale; depășirea influențelor negative).

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 10/14

- Să perceapă indicatorii de sănătate familială în multitudinea tipurilor, modelelor comportamentale familiale, durata etapelor ciclului vieții de familie și alte caracteristici
- Să poată estima impactul unor factori majori de aversiune asupra stării de sănătate a membrilor familiei, în special a copilului, noțiunile de familie funcțională, disfuncțională, vulnerabilă, detecta semnele de violență domestică
- Să aleagă serviciile centrate pe familie în dependență de necesități și etapa ciclului de viață a familiei.
- Să poată promova rolul fundamental al familiei în formarea stilului de viață, proceselor de socializare a copilului, de suport multidimensional (în special, psihoemoțional) continuu a membrilor familiei.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Abordare: lucrul individual și autoinstruire stau la baza succesului de instruire. Studentul va fi ajutat în selectarea informațiilor bazate pe dovezi accesibile pentru realizarea cursului. Lucrul individual va fi axat pe fiecare subiect de instruire, dar studentului i se va acorda posibilitatea de a prioritiza subiectele, oferind timp preferențial pentru temele selectate. În tabelul de mai jos se propune un model, care este flexibil și poate fi adaptat la prioritățile ce cercetare/instruire ale studentului. Aici sunt incluse unele subiecte ce ar putea fi studiate mai profund, complementând tematica de bază a cursului. Fiecare student va avea posibilitatea de a prezenta colegilor rezultatele programul individual de activitate

Nr.	Produsul preconizat	Subiecte, teme	Criterii de evaluare	Termen de realizare *
1.	Sinteză bibliografică	Familia contemporană, progrese și provocări	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul modului
2.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul modului
3.	Sinteză bibliografică	Divorțul, impact, metode de reducere influențelor negative asupra membrilor familiei	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul modului
4.	Sinteză bibliografică	Violența domestică, maltratarea copilului; depistare precoce, principii de intervenție	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul modului
5.	Sinteză bibliografică	Noi modele de interacțiune expert-familie; serviciul centrat pe familie,	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 08.09.2017****Pag. 11/14**

				modului
6.	Sinteză bibliografică	Echipa transdisciplinară – model de colaborare cu familia	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul modului
7.	Sinteză bibliografică	Modelul parental de asistență medicală	Gradul/calitatea de realizare	Pe parcursul modului
8.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Familia monoparentală, depășirea provocărilor	Relevanța informațiilor și intervențiilor	Pe parcursul modului
9.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Abuzul de alcool al unui părinte, principii de intervenții	Relevanța informațiilor și intervențiilor	Pe parcursul modului
10.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Familia vulnerabilă, metode de suport	Relevanța informațiilor și intervențiilor	Pe parcursul modului
11.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Familia patriarhală, familia contemporană	Relevanța informațiilor și intervențiilor	Pe parcursul modului
12.	Referate	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.		Pe parcursul modului
13.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe site-ul catedrei și platforma Euract	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate,	Pe parcursul modului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 12/14

			demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	
14.	Proiecte în grup realizarea posterelor	Selectarea tematicii posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului
15.	Portofolii de manopere practice	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi, asistenta medicală și sau medicul de familie.	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului
16.	Studiu de caz	Identificarea unui document de politici cu identificarea consecințelor și domeniilor de impact asupra stării de sănătate a familie.	Prezentarea studiului de caz	Pe parcursul modului

***Unele teme ar putea fi realizate ulterior în cadrul activităților de cercetare a studenților, cercul științific al studenților la catedra de medicină de familie sau alte evenimente științifico-practice.**

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteză
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Observare clinică
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 13/14

- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizuale

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate**

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Utilizarea ”coaching-ului”; rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare**

Curentă:

- controale tematice
- testare (pre-test, post-test)
- studiu de caz
- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed back
- evaluări scrise generale și specifice

Finală:

- Testare
- Examen oral

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (vezi tabelul), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Suport de curs Medicina de familie/Red. Gh.Curocichin. USMF N.Testemițanu. Chisinau, 2012.
2. Puiu, I. Familia, pacientul în contextul familiei. Servicii centrate pe familie. Curs, prezentare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 08.09.2017

Pag. 14/14

- <https://medfam.usmf.md/wp-content/blogs.dir/95/files/sites/95/2015/>
3. Codul familiei. Cod Nr.1316 din 26-10-2000, revăzut 01.03.2019, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112685&lang=ro
 4. Sănătatea familiei:cum să conștientizăm bunăstarea. In: Cuznețov L. Familia ca proiect existențial. Management familial. Chișinău, 2018. http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/1964/Monografie_Familia_ProiectExistential.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 5. Politici prietenoase familiei. UNICEF-Moldova, 2020. <https://www.unicef.org/moldova/sites/unicef.org.moldova/files/2020-04/Familia.pdf>
 6. Puiu, I. Parentalitatea și dezvoltarea timpurie a copilului. Compendiu, 180 pagini. Chișinău, 2020-2021.
 7. Puiu I. Echipa transdisciplinară – component vital al serviciilor integrate de intervenție timpurie pentru copilul cu dizabilități și familia sa. In: *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2007, nr. 3, pp. 4-7. ISSN: 1729-8687.

B. Suplimentară

8. J. Currie, J. Goodman. Parental socioeconomic status, child health, and human capital. In: *The economics of education*, 2nd ed. Chapter 18.p.239-249. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780128153918000185>
9. Rachel Margolis, Vicki Hollis, Georgia Hyde-Dryden et al. Families facing multiple adversities: impact and intervention. *Symposium: safeguarding children*, 2020 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1751722220301517>
10. Ingrid Walker-Descartes, Madeline Mineo, Luisa Vaca Condado et al. Domestic Violence and Its Effects on Women, Children, and Families. *Pediatr Clin North Am*. 2021 Apr; 68(2):455-464 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33678299/>.
11. Ana Teixeira de Melo, Madalena Alarcão. Beyond the family life cycle: Understanding family development in the twenty-first century through complexity theories. *Family Science*, 2014, Vol. 5, No. 1, 52–59, <http://dx.doi.org/10.1080/19424620.2014.933743>.
12. Catherine Jane Bottomley. The impact of disease on family members: A critical aspect of medical care. *Journal of the Royal Society of Medicine* . 05/2013; 106 (10). https://www.researchgate.net/publication/239062054_The_impact_of_disease_on_family_members_A_critical_aspect_of_medical_care.
13. Cuznețov L. Tipuri de familie și stilul intercomunicării familiale.2008. http://www.prodidactica.md/viitor/viitor_rom/experiente_8.htm.
14. Cuznețov, Larisa. Curriculum Educația pentru familie.- Chișinău: *Museum*, 2004, 280 p. www.prodidactica.md/viitor/viitor_rom/experiente_8.htm
15. Elena L. Bamm et al. Family-centered theory: origins, development, barriers and supports. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*. Volume 89, issues 8, august 2008, pages 1618-1624.
16. Epley, Summers, Turnbull. Trends Impacting Public Policy Support for Caregiving Families. *Journal of Family Social Work*, 13(3), 2010. <file:///C:/Users/User/Desktop/Family%20centered%20services.pdf>
17. Gillian King, Deborah Strachan, Michelle Tucker et al. The Application of a Transdisciplinary Model for Early Intervention Services. *Infants & Young Children* Vol. 22, No. 3, pp. 211–223. https://www.cdd.unm.edu/ecspd/portal/docs/tta/Appl%20of%20Transdisciplinary_Model_for_EI.pdf
18. Karen A. Kuhithau and al. Evidence for family-centered Care for children with special needs. *Academic Paediatrics*. Volume 11, Issues 2, April 2011, pages 136-143.d. *The Prog Health Sci* 2013, Vol 3, No 2. p 122-129.